EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

11. detsember 2008 *

Kohtuasjas C-295/07 P,

mille ese on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 20. juunil 2007 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: J. Flett, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellant,

teised menetlusosalised:

Département du Loiret, esindaja: advokaat A. Carnelutti,

hageja esimeses kohtuastmes,

Scott SA, asukoht Saint-Cloud (Prantsusmaa), esindajad: J. Lever, *QC*, *barrister* J. Gardner ja *barrister* G. Peretz, kes tegutsesid *solicitor* R. Griffithi ja *solicitor* M. Papadakise volitusel,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann (ettekandja), kohtunikud M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet ja J.-J. Kasel,

kohtujurist: P. Mengozzi,
kohtusekretär: R. Grass,

olles 5. juuni 2008. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Esitatud apellatsioonkaebuses palub Euroopa Ühenduste Komisjon tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 29. märtsi 2007. aasta otsuse kohtuasjas T-369/00: Département du Loiret *vs*. komisjon (EKL 2007, lk II-851; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega tühistati komisjoni 12. juuli 2000. aasta otsus 2002/14/EÜ Prantsusmaa poolt Scott Paper SA/Kimberly-Clark'ile antud riigiabi kohta (EÜT 2002, L 12, lk 1; edaspidi „vaidlusalune otsus") osas, milles see otsus käsitles maatüki soodushinna kujul antud riigiabi, mis oli ette nähtud otsuse artiklis 1.

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 659/1999

2 Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artikkel 14 „Abi tagastamine" on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada (edaspidi „tagastamisotsus"). Komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

2. Vastavalt tagastamisotsusele kuuluvad tagastatava abi hulka intressid, mille kohase määra kinnitab komisjon. Intressi makstakse ajavahemiku eest, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani.

3. Ilma et see piiraks Euroopa […] Kohtu poolt vastavalt asutamislepingu artiklile [242] tehtud korralduste kohaldamist, toimub tagastamine viivitamata ja vastavalt kõnealuse liikmesriigi siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab komisjoni otsuse kohest ja tõhusat täitmist. Sel eesmärgil ja juhuks, kui toimub siseriikliku kohtu menetlus, peavad kõnealused liikmesriigid võtma kõik vajalikud ja nende vastavas õigussüsteemis kättesaadavad meetmed, sealhulgas ajutised meetmed, ilma et see piiraks ühenduse õiguse kohaldamist."

Teatis, mis käsitleb ebaseadusliku abi tagasinõudmisel kohaldatavaid intressimäärasid

3 8. mai 2003. aasta teatises 2003/C 110/08, mis käsitleb ebaseadusliku abi tagasinõudmisel kohaldatavaid intressimäärasid (ELT C 110, lk 21, edaspidi „2003. aasta teatis"), nendib komisjon:

„[…]

[…] et küsimus on […] selles, kas need intressid peaksid olema liht- või liitmääraga. […] komisjon peab hädavajalikuks oma sellekohast seisukohta selgitada.

[…]

[…] Tundub […], tekkida võivate olukordade paljususe kiuste, et ebaseadusliku abi korral saab abi saaja eraldatava summa enda käsutusse samadel tingimustel kui keskmiseks tähtajaks väljastatud laenu, millelt ei tule tasuda intressi. Järelikult näib liitintressi kohaldamine vajalik, et tagada sellisest olukorrast tulenevate rahaliste eeliste täielik tasalülitamine.

Komisjon soovib seepärast teavitada liikmesriike ja asjast huvitatud pooli, et kõigis tulevastes ebaseadusliku abi tagasinõudmise otsustes kohaldatakse regionaalabi

toetusekvivalendi suhtes kohaldatavat viitemäära, mis on liitmäär. Vastavalt üldisele turutavale peaks intresside arvestamine toimuma igal aastal. Samuti ootab komisjon liikmesriikidelt liitintressi kohaldamist menetluses olevate abi tagastamisotsuste täitmisel, kui see ei ole vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõtetega."

Määrus (EÜ) nr 794/2004

4 Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (ELT L 140, lk 1; ELT eriväljaanne 08/04, lk 3), artikkel 11 „Intressi kohaldamise meetod" sätestab:

„1. Kohaldatavaks intressimääraks on määr, mida kohaldatakse kuupäeval, mil ebaseaduslik toetus anti esimest korda toetuse saaja käsutusse.

2. Intressimäärale kohaldatakse intressi kuni toetuse tagasinõudmise kuupäevani. Eelneval aastal kogunenud intressile kohaldatakse intressi igal järgneval aastal.

3. Lõikes 1 nimetatud intressimäära kohaldatakse kogu perioodi jooksul kuni tagasinõudmise kuupäevani. Kui on möödunud enam kui viis aastat kuupäevast, mil

ebaseaduslik toetus anti esimest korda toetuse saaja käsutusse, ja toetuse tagasinõudmise kuupäevast, arvestatakse intressimäär ümber viieaastaste intervallide tagant, võttes aluseks ümberarvestuse ajal kehtiva määra."

5 Selle määruse artikli 13 viienda lõigu alusel kohaldatakse artiklit 11 kõikide tagasinõudmisotsuste suhtes, millest teavitatakse pärast kõnealuse määruse jõustumispäeva.

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

6 Vaidluse tausta moodustavad asjaolud, mis on välja toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–8, võib kokku võtta järgmiselt.

7 Orléans'i linn, Loiret' departemang (Prantsusmaa) ja äriühing Scott SA (edaspidi „Scott") sõlmisid 31. augustil 1987 lepingu, millega Scottile müüdi maatükk tehase rajamise eesmärgil. Leping nägi ette, et Loiret' departemang ja Orléans'i linn eraldavad Scottile maatüki arendustöödeks maksimumsummas kuni 80 miljonit Prantsuse franki (12,2 miljonit eurot).

8 Äriühing Kimberly-Clark Corp. ostis Scotti 1996. aasta jaanuaris ning teatas 1998. aasta jaanuaris tehase sulgemisest. Tehase vara, st maatüki ja paberitehase ostis 1998. aasta juunis äriühing Procter & Gamble.

9 Komisjon, kellele esitati – pärast Prantsuse kontrollikoja aruande ilmumist 1996. aasta novembris – kõnealust abi puudutav kaebus, teatas Prantsuse ametiasutustele 10. juuli 1998. aasta kirjas, pärast nende asutustega 1997. aasta jaanuarist kuni 1998. aasta aprillini kestnud kirjavahetust, oma 20. mai 1998. aasta otsusest alustada EÜ artikli 93 lõikes 2 (nüüd EÜ artikli 88 lõige 2) ette nähtud menetlust.

10 Vaidlusalust otsust on vaidlustatud kohtuotsuses kajastatud järgmiselt:

„10 [Vaidlusaluse] otsuse muudetud versioon näeb ette:

„Artikkel 1

Prantsusmaa poolt Scottile antud riigiabi, mis seisnes maatüki soodushinnas ja soodusmääraga reoveetasude hinna lubamises, summas 39,58 miljonit Prantsuse franki (6,03 miljonit eurot) või diskonteeritud väärtusega 80,77 miljonit Prantsuse franki (12,3 miljonit eurot) maatüki soodushinda puudutavas osas […], on ühisturuga kokkusobimatu.

Artikkel 2

1. Prantsuse Vabariik võtab kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt artiklis 1 märgitud ja ebaseaduslikult juba tema käsutusse antud abi tagasi saada.

2. Tagasinõudmine peab toimuma viivitamatult vastavalt siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab käesoleva otsuse kohest ja tõhusat täitmist. Tagasimakstavale abile lisandub intress, mida arvestatakse alates kuupäevast, mil abi anti abisaaja käsutusse, kuni selle tagastamise kuupäevani. Intresside arvutamisel kasutatakse regionaalabi toetusekvivalendi suhtes kohaldatavat viitemäära." [mitteametlik tõlge]

11 Komisjon on intresside määramise küsimuses asunud järgmisele seisukohale ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 239):

„[T]aastamaks majandustingimusi, milles ettevõtja oleks pidanud tegutsema juhul, kui kokkusobimatut abi ei oleks talle antud, peavad Prantsuse ametiasutused võtma kõik vajalikud meetmed, et kõrvaldada abist tulenevad eelised ning et kõnealune abi abisaajalt tagasi saada.

[…]."

12 Sel moel on komisjoni poolt väljaarvutatud tagasimakstava abi diskonteeritud väärtuse, st 80,77 miljoni Prantsuse frangi puhul (vt eespool punkt 10) selle sisse arvestatud summa, mis on saadud intressimäära kohaldamisel ebaseadusliku abi andmise kuupäevast kuni vaidlusaluse otsuse tegemise kuupäevani. Selline intressimäär vastab viitemäärale, mida komisjon kasutab Prantsusmaa poolt antavates toetustes sisalduvate abile iseloomulike elementide kindlaksmääramiseks, st „5,7% alates 1. jaanuarist 2000" ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 172 ja 239)."

Menetlus Esimese Astme Kohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

11 4. detsembril 2000 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega vaidlustas Loiret' departemang vaidlusaluse otsuse, nõudes selle tühistamist osas, milles nimetatud otsus tunnistab ebaseaduslikuks maatüki soodushinna kujul antud riigiabi ning määrab abi tagastamise summas 39,58 miljonit Prantsuse franki (6,03 miljonit eurot) või diskonteeritud väärtuse alusel 80,77 miljonit Prantsuse franki (12,3 miljonit eurot).

12 Scott, kes oli samuti esitanud Esimese Astme Kohtule hagi (T-366/00: Scott *vs.* komisjon) vaidlusaluse otsuse osaliseks tühistamiseks, astus menetlusse Loiret' departemangu nõuete toetuseks.

13 Komisjon palus Esimese Astme Kohtul jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

14 Vaidlustatud kohtuotsuses leidis Esimese Astme Kohus, et intresside kapitaliseerimisega seonduvas ei olnud vaidlusalune otsus piisavalt põhjendatud. Seetõttu nõustus nimetatud kohus teise väite viienda osaga ja tühistas otsuse teisi väiteid ja argumente läbi vaatamata osas, milles see käsitleb maatüki soodushinna kujul antud riigiabi, mis oli ette nähtud otsuse artiklis 1.

15 Liitmäära kasutamise kohta nentis Esimese Astme Kohus alustuseks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36, et vaidlusaluses otsuses ei ole täpsustatud, et kasutatud oleks liitmäära, ja otsuse lugeja võib teha vastava järelduse alles pärast seda, kui on teinud abi algväärtust ja „diskonteeritud väärtust" puudutava arvutuse, lähtudes otsuses osutatud summadest. Kuskil ei sisaldu põhjendust selle kohta, miks kasutati lihtmäära asemel liitmäära.

16 Seejärel märkis Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43, et liitintresside kasutamine käesolevas asjas kujutas endast komisjoni uue ja olulise poliitika esmakordset avaldumist, mida komisjon pole kuidagi selgitanud. Komisjon oleks vaidlusaluses otsuses pidanud esiteks märkima seda, et on otsustanud intressid kapitaliseerida, ning teiseks sellist lähenemisviisi põhjendama.

17 Vaidlustatud kohtuotsuse punkti 44 järgi oli põhjendamiskohustus iseäranis oluline seetõttu, et arvestades vaidlusaluse müügitehingu ja vaidlustatud otsuse tegemise kuupäevade vahele jäävat aega, st 13 aastat, mõjutas liitintresside kohaldamine tagastatavat abisummat oluliselt.

18 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 45 tõdes Esimese Astme Kohus, et komisjoni põhjendused on ebapiisavad osas, mis puudutab kohaldatud intressimäära suurust.

19 Vastuseks komisjoni väitele, et liitmäära kasutamine toetuse esialgse väärtuse diskonteerimiseks tuleneb vajadusest taastada tegelik konkurentsiolukord, kõrvaldades eelise, millest abisaaja on kasu saanud, tõdes Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49, et selline põhjendus eeldab esiteks seda, et sel kuupäeval on selline eelis endiselt abisaaja kasutada, ning teiseks seda, et vaidlusalust abi saab selle vormist tulenevalt samastada intressideta laenuga summas, mis võrdub esialgse toetuse väärtusega. Vaidlusalune otsus ei sisalda selle kohta mitte mingisuguseid selgitusi.

20 Selles küsimuses märkis Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50, et arvestades Scottile riigiabi andmist 1987. aasta jooksul, nimelt seeläbi, et talle müüdi arendatud maatükk soodushinnaga, ei saa pidada iseenesestmõistetavaks, et esialgse toetuse hinnangulise suuruse diskonteerimine seeläbi, et kõnealuse ajavahemiku osas kohaldatakse 5,7% liitintressimäära, annaks tulemuseks väärtuse, mis vastab 2000. aastal abisaaja kui maatüki omaniku kasutada olnud eelisele.

21 Vaidlustatud kohtuotsuse punkti 51 järgi on pealegi teada, et maatükk ja tehas müüdi 1998. aastal äriühingule Procter & Gamble. Mis puudutab Prantsuse ametiasutuste poolt teatatud hinda – komisjon ei vaidlustanud, et müük toimus tavapärastes turutingimustes, ning analüüsib seda vaidlustatud otsuses, mööndes võimalust, et maatükk müüdi selle hinnaga –, siis see oli madalam nii komisjoni poolt aastal 1987 kindlaksmääratud väärtusest kui ka Scotti poolt tasutud hinnast.

22 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 52 leidis Esimese Astme Kohus, et neil asjaoludel ning arvestades, et vaidlustatud otsuses puuduvad igasugused põhjendused selles osas, mis puudutab aastal 2000 eeldatavalt Scotti kasutada olnud eelise ja 80,77 miljoni Prantsuse frangi suuruse summa vahelist seost, on Esimese Astme Kohtul võimatu teostada kohtulikku kontrolli küsimuses, kas liitintressimäära kasutamisel saadakse diskonteeritud väärtus, mis võrdub sellise eelise väärtusega, mis tuleb kõrvaldada.

23 Esimese Astme Kohus leiab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 53 lõpuks, et vaidlusalune otsus on ilmselgelt ebajärjepidev, sest selles on põhjendusi esitamata kohaldatud kuni vaidlustatud otsuse kuupäevani liitmääraga intresse ja edasi kuni abi tagastamiseni lihtmääraga intresse. Nimelt on selle otsuse artikli 2 – mis näeb ette, et tagasinõudmine peab toimuma vastavalt siseriiklikele eeskirjadele – tulemuseks olukord, kus vaidlustatud otsuse kuupäevast kuni abi tagastamise kuupäevani kulgenud ajavahemiku osas on intressid arvestatud lihtmäära alusel.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

24 Komisjon esitas vaidlustatud kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 20. juunil 2007.

25 Komisjon palub Euroopa Kohtul tunnistada apellatsioonkaebus põhjendatuks ja sellest lähtudes vaidlustatud kohtuotsus tervikuna tühistada. Arvestades lisaks kohtuasja menetlusstaadiumit, palub komisjon Euroopa Kohtul lahendada asi lõplikult ja nentida, et vaidlusalune otsus on intressi liitmäära kasutamise osas piisavalt põhjendatud. Kui Euroopa Kohus peaks mingil põhjusel leidma, et menetlusstaadium ei võimalda otsust teha, palub komisjon suunata asja tagasi Esimese Astme Kohtusse otsustamiseks.

26 Eeltoodust tulenevalt palub komisjon lisaks jätta nii komisjoni kui ka Loiret' departemangu poolt Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu menetluses kantud kohtukulud Loiret' departemangu kanda ning jätta Scotti poolt Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu menetluses kantud kohtukulud tema enda kanda.

27 Loiret' departemang palub jätta apellatsioonkaebuse tervikuna rahuldamata ja mõista kõik kohtukulud välja komisjonilt.

28 Scott palub jätta komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata ja mõista komisjonilt välja kohtukulud, mis tekkisid Scottil oma õiguste kaitsel käesolevas kohtuastmes.

Apellatsioonkaebus

29 Komisjon esitab apellatsioonkaebuse toetuseks kaheksa väidet, milles kinnitab järgmist:

– otsus on piisavalt põhjendatud, kui lihtne matemaatiline arvutus võimaldab tuvastada, millist arvutusmeetodit kasutati;

– liitintressimäära kasutamine on igal juhul tuletatav vaidlusaluse otsuse põhjendustest, arvestades eelnenud olukorra taastamise eesmärki;

– tõendamiskoormise õigusvastane ümberpööramine: hagejal tuli tõendada praktika väidetavat muutust; komisjon ei pidanud tõendama sellise muutuse puudumist;

– komisjonil ei ole õiguslikku kohustust tõendada, et riigiabi saaja eelis eksisteeris veel tagastamiskorralduse andmise hetkel;

– vaidlustatud kohtuotsus põhineb tõendite asemel spekulatsioonidel ja pöörab ümber tõendamiskoormise väidetava hinna osas, mille eest tehase varad Procter & Gamble'ile müüdi;

– 11 aastat pärast abi andmist esitatud müügihind ei ole tagasinõutava abisumma kindlaksmääramisel asjakohane;

– arvestades komisjoni kohustust tagada riigiabi valdkonnas vastu võetud lõplike otsuste täitmine, tuleb küsimus, kas abi tagasinõudmisel tuleb kohaldada liht- või liitintressimäära – sellekohase märkuse puudumisel lõplikus otsuses –, lahendada ühenduse, mitte siseriikliku õiguse alusel;

– intressimäära küsimus on põhisummaga seonduvast eraldatav: igal juhul puudus õiguslik alus vaidlusaluse otsuse tühistamiseks muus osas peale selle, mis puudutas lihtintressimäärast kõrgema intressimäära kohaldamist.

Esimene väide

Poolte argumendid

30 Komisjoni hinnangul on otsus piisavalt põhjendatud, kui lihtne matemaatiline arvutus võimaldab tuvastada, millist arvutusmeetodit kasutati (käesoleval juhul liitintress). Kõik vajalikud andmed sisalduvad vaidlusaluses otsuses ja arvutusmeetod on üldtuntud. Esimese Astme Kohus ei saa vaidlusaluse otsuse tühistamisel seega tugineda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36 välja toodud tõsiasjale, et lugeja saab alles pärast teatava matemaatilise arvutuse tegemist järeldada, et kasutatud on liitintressi.

31 Loiret' departemangu arvates on see väide ainetu, sest Esimese Astme Kohtu tõdemus, mida selle väitega arvustatakse, ei moodusta osa Esimese Astme Kohtu esitatud põhjendusest, vaid sellega on kirjeldatud diskonteerimismeetodit, kuna vaidlusaluse otsuse tekstis vastavasisulised märkused või selgitused puuduvad. Esimese Astme Kohus tühistas kõnealuse otsuse, sest selles ei sisaldu ühtki põhjendust kõnealusel ajajärgul komisjoni praktikas pretsedenditu meetodi kasutamise kohta.

32 Ka Scott leiab, et tegemist on faktilisi asjaolusid puudutava konstateeringuga, millele Esimese Astme Kohus vaidlusaluse otsuse tühistamisel ei tuginenud.

Euroopa Kohtu hinnang

33 Vastab tõele, et Esimese Astme Kohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36 esitatud tõdemus, mille kohaselt vaidlusaluses otsuses ei ole täpsustatud, et kasutati liitmäära ning et üksnes teatava arvutuse läbiviimine võimaldab lugejal järeldada, et liitmäära kasutati, on osa Esimese Astme Kohtu arutluskäigust, mille eesmärk on kontrollida, kas komisjon põhjendas piisavalt oma otsust diskonteerida abi väärtus, kohaldades liitintresse.

34 Selle lõigu asetamisel konteksti – iseäranis käsitledes seda koosmõjus vaidlustatud kohtuotsuse punktidega 37–43 – ilmneb, et nimetatud tõdemus on oma laadilt üksnes sissejuhatav ega ole aluseks Esimese Astme Kohtu järeldusele vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54, et vaidlusalune otsus ei ole piisavalt põhjendatud. Selline järeldus rajaneb pigem vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36 esitatud tõdemusel, et komisjon oleks pidanud põhjendama, miks ta kohaldas liitmäära asemel lihtmäära.

35 Seetõttu tuleb esimene väide ainetuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

Poolte argumendid

36 Viidates uuesti vaidlustatud kohtuotsuse punktile 36, leiab komisjon, et liitintressimäära kasutamine on igal juhul tuletatav vaidlusaluse otsuse põhjendustest, arvestades neis nimetatud eesmärke, milleks on kõrvaldada eelis ja taastada varasem olukord.

Inflatsioon on tänapäevane majandusilming, mis eeldab väärtuse iga-aastast kohandamist. Järelikult mõõdetakse raha diskonteeritud väärtust õigesti ja likvideeritakse eelis üksnes liitintressimäära kasutades. Selline arutluskäik leiab kinnitust Esimese Astme Kohtu 8. juuni 1995. aasta otsuses T-459/93: Siemens *vs.* komisjon (EKL 1995, lk II-1675, punktid 96–98).

37 Loiret' departemang tõdeb esmalt, et liitmäära kasutamine ei saanud kõnealusel ajajärgul toimuda vaikimisi, arvestades kehtinud õiguslikku raamistikku ning komisjoni seisukohavõtte ja praktikat.

38 Loiret' departemang toob eelkõige esile, et intresside arvutamise meetodi osas nägi komisjoni 4. märtsi 1991. aasta kiri liikmesriikidele SG(91) D/4577 (mis käsitleb abikavadest teatamise korda ning menetlusi, mida kohaldatakse juhul, kui abi andmine on vastuolus EÜ asutamislepingu artikli [88] lõike 3 eeskirjadega) sõnaselgelt ette negatiivse otsuse adressaadiks oleva liikmesriigi õiguses ette nähtud arvutusmeetodi kasutamise. Komisjon märkis selle kirja punkti 2 lõike 4 lõpus, et tagastamine peab „toimuma vastavalt siseriikliku õiguse sätetele, sh neile, mis reguleerivad riigi võlanõuete puhul kohaldatavat viivist".

39 See kiri, millele viitamist tunnustas Euroopa Kohus 24. septembri 2002. aasta otsusega liidetud kohtuasjades C-74/00 P ja C-75/00 P: Falck ja Acciaierie di Bolzano *vs.* komisjon (EKL 2002, lk I-7869, punktid 164 ja 165), kujutas sel hetkel ja kuni määruse nr 794/2004 vastuvõtmiseni endast intresside osas komisjonipoolset kehtiva õiguse väljendust. Loiret' departemangu hinnangul muutis 2003. aasta teatis seda kirja üksnes diskonteerimismeetodi osas.

40 Kõnealusel ajavahemikul – ja tegelikult siiani – valitseb mitme liikmesriigi õiguses seisukoht, et aja kulumisel lisandunud väärtus kaetakse lihtintresse kohaldades.

41 Teiseks, nagu tuleneb Euroopa Kohtu 26. novembri 1975. aasta otsusest kohtuasjas 73/74: Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique jt *vs*. komisjon (EKL 1975, lk 1491), ei saa vaidlusaluse otsuse puhul pidada n-ö vaikimisi toodud põhjendusi piisavaks, arvestades seda, et see otsus erines oluliselt varasematest otsustest.

42 Scott väidab, et see väide ei ole kooskõlas argumentatsiooniga, mille alusel Esimese Astme Kohus vaidlusaluse otsuse tühistas, ning samuti on see vastuolus vastavalt ajahetkel kehtinud õigusnormidega ja komisjoni praktikaga kõnesoleval ajajärgul.

Euroopa Kohtu hinnang

43 Esmalt tuleb tõdeda, et Esimese Astme Kohus viitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 35 õigesti väljakujunenud kohtupraktikale, mille alusel peab EÜ artikliga 253 nõutav põhjendus vastama asjaomase akti laadile, sellest peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel mõista võetud meetme põhjuseid ja pädeval kohtuasutusel teostada kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata arvestades juhtumi asjaolusid, eelkõige akti sisu, põhjenduste laadi ja selgituste saamise huvi, mis võib olla akti adressaatidel või teistel isikutel, keda akt otseselt ja isiklikult puudutab. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki

asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna otsuse põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (vt 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 63, ja 10. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-413/06 P: Bertelsmann ja Sony Corporation of America *vs.* Impala, EKL 2008, lk I-4951, punkt 166).

44 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et komisjoni järjepideva otsustuspraktikaga kooskõlas olevat otsust võib küll põhjendada kokkuvõtlikult, täpsemalt viitega nimetatud praktikale, ent juhul, kui otsus erineb oluliselt varasematest otsustest, tuleb komisjonil esitada selgesõnaline põhjendus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique jt *vs.* komisjon, punkt 31, ja 30. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-301/96: Saksamaa *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-9919, punktid 88 ja 92).

45 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 38 märkis, on seda nõuet veelgi enam põhjust kohaldada väidetava vaikimisi esitatud põhjenduse puhul.

46 On selge, et vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise ajal ei olnud üheski ühenduse õigusnormis ega Euroopa Kohtu ega Esimese Astme Kohtu lahendis täpsustatud, et intressid, mida tagastatav abisumma peab sisaldama, tuleks arvutada liitmäära alusel. Nagu märgib Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 40, oli olukord vastupidine – komisjon tunnistas oma 2003. aasta teatises sõnaselgelt, et on kerkinud üles küsimus, kas intressid tuleb arvutada liht- või liitmäära alusel ja pidas vajalikuks oma seisukohta nimetatud küsimuses viivitamatult täpsustada. Komisjon teavitas liikmesriike ja asjast huvitatud pooli, et edaspidi kohaldab ta kõigis ebaseadusliku abi tagasinõudmise otsustes liitintressimäära.

47 Lisaks on alust märkida, et 11. septembri 2006. aasta vastuses Esimese Astme Kohtu 27. juuli 2006. aasta kirjale tunnistas komisjon, et vaidlusalusele otsusele eelnevates lõplikes negatiivsetes otsustes ei olnud täpsustatud, et tuleb kohaldada liitintressimäärade meetodit.

48 Vastavalt Esimese Astme Kohtu konstateeringule vaidlustatud kohtuotsuse punktis 42 ei ole komisjon nimetanud ühtki vaidlusalusele otsusele eelnevat otsust, milles oleks tõepoolest kohaldatud liitintresse. Selles küsimuses piirdus komisjon Euroopa Kohtus märkusega, sealjuures muid täpsustusi esitamata, et ta edastas juba Esimese Astme Kohtule näiteid riigiabi juhtumite kohta, mille puhul komisjon kohaldas liitintressi.

49 Seega leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43 õigesti, et et liitintresside kasutamine käesolevas asjas kujutas endast komisjoni uue ja olulise poliitika esmakordset avaldumist, mida komisjon oleks pidanud põhjendama.

50 Eeltoodust tuleneb vastupidi komisjoni väidetele, et ehkki vaidlusalune otsus täpsustas, et abist saadavad eelised tuleb eelnenud olukorra taastamiseks kõrvaldada, ei saa asuda seisukohale, et liitintressimäära kasutamine oleks olnud tuletatav vaidlusaluse otsuse põhjendusest.

51 Järelikult tuleb teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide

Poolte argumendid

52 Viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktile 42, väidab komisjon, et see otsus pöörab õigusvastaselt ümber tõendamiskoormise riigiabi menetlustes ja Esimese Astme Kohtu menetlustes. Loiret' departemang ei esitanud ühtki tõendit, et põhjendada väidet, mille kohaselt komisjon muutis oma praktikat, ning et igal juhul lükkas komisjon selle väite ümber 11. septembri 2006. aasta vastuses Esimese Astme Kohtu esitatud küsimusele.

53 Loiret' departemangu hinnangul on see väide nii faktiliselt kui ka õiguslikult väär. Loiret' departemang leiab, et kuna ta põhjendas Esimese Astme Kohtus piisavalt tühistamist käsitlevat väidet, mis tugineb põhjenduse puudumisele varasema praktika osas, tuleb komisjonil, kes tunneb eelduslikult oma praktikat paremini, teha korrektuurid nimetatud departemangu arvates ekslike seisukohtade osas.

54 Ka Scott tõdeb, et nii Loiret' departemang kui ka tema ise selgitasid Esimese Astme Kohtule üksikasjalikult, et nende läbiviidud uuringute tulemusena selgus, et enne vaidlusalust otsust ei olnud komisjon kunagi liitintresse arvutustes kohaldanud. Soov tõendamiskoormis selles osas ümber pöörata on Scotti sõnul seega täiesti põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

55 Esmalt tuleb märkida, et küsimus sellest, milline oli komisjoni otsustuspraktika vaidlusalusele otsusele eelnenud ajal, on sisuliselt küsimus faktilistest asjaoludest, mida Euroopa Kohus ei saa apellatsioonkaebuse raames lahendada, sest ainult Esimese Astme Kohus on pädev tuvastama asjas tähtsust omavad faktilised asjaolud ning neid asjaolusid ja tõendeid hindama (vt selle kohta 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P: Dansk Rørindustri jt *vs*. komisjon, EKL 2005, lk I-5425, punktid 177 ja 180).

56 Seevastu on Euroopa Kohus pädev kontrollima, kas tõendamiskoormist ja tõendite hankimist reguleerivatest menetlusnormidest on kinni peetud (vt selle kohta 17. detsembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-185/95 P: Baustahlgewebe *vs*. komisjon, EKL 1998, lk I-8417, punkt 24, ja eespool viidatud kohtuotsus Bertelsmann ja Sony Corporation of America *vs*. Impala, punkt 29).

57 Siiski tuleb kohe meenutada, et EÜ artiklit 253 rikkuv puudulik põhjendus kujutab endast olulise menetlusnormi rikkumist EÜ artikli 230 mõttes ja selle näol on tegemist väitega, mida ühenduse kohus võib ja isegi peab käsitlema omal algatusel (20. veebruari 1997. aasta otsus kohtuasjas C-166/95 P: komisjon *vs*. Daffix, EKL 1997, lk I-983, punkt 24, ja eespool viidatud kohtuotsus Bertelsmann ja Sony Corporation of America *vs*. Impala, punkt 174).

58 Arutluskäigu raames, mis on esitatud selle kindlakstegemiseks, kas vaidlusalune otsus oli intresside arvutamist puudutavas osas piisavalt põhjendatud, võis Esimese Astme

Kohus seega uurida, milline oli komisjoni otsustuspraktika vaidlusalusele otsusele eelnenud ajal, esitada kõnealusele institutsioonile vastavasisulisi küsimusi ja teha vastustest vajalikud järeldused.

59 Seega ei saa kolmanda väitega nõustuda.

Neljas väide

Poolte argumendid

60 Komisjon leiab vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 50 ja 52 viidates, et kohus on ekslikult järeldanud, et komisjonil on õiguslik kohustus tõendada, et abisaaja eelis eksisteerib ka veel tagastamiskorralduse andmise kuupäeval. Komisjoni hinnangul tugineb see kontseptsioon riigiabi käsitlevate õigusnormide peamist mõtet ja eesmärki puudutavale veale, arvestades seda, et need õigusnormid reguleerivad tegelikult liikmesriikide-, mitte ettevõtjatevahelist konkurentsi. Komisjon peab üksnes tuvastama, et EÜ artikli 87 lõikes 1 silmas peetud tingimused on abi andmise päeval täidetud. Komisjoni sõnul ei ole ta kohustatud nende tingimuste täidetust uuesti kontrollima, kui ta annab abi tagastamiskorralduse, samuti puudub tal vastav pädevus.

61 Loiret' departemangu sõnul ei ole kõnealune väide põhjendatud, sest see omistab vaidlustatud kohtuotsusele sellise ulatuse, mida sel otsusel ei ole. Esimese Astme Kohus ei soovinud mingil juhul teha selle kontrollimisest, kas Scottil oli negatiivse otsuse tegemise kuupäeval endiselt eelis, tagasimaksmise uut tingimust. Esimese Astme Kohus pidas lihtsalt silmas seda, et taoline otsus võimaldab tal saada kinnitust sellele,

kui suures määras saab niisugust eelist – kasutatud põhjenduste ja majanduslike näitajate kohaselt – vastaval kuupäeval põhjendatuks pidada.

62 Scott väidab, et kõnealuses küsimuses on vaidlustatud kohtuotsuses üksnes kritiseeritud seda, et vaidlusaluses otsuses ei ole liitintresside kasutamist kuidagi põhjendatud.

Euroopa Kohtu hinnang

63 Nagu selgub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 48–52, ei soovinud Esimese Astme Kohus väita üldpõhimõttena, et riigiabi tagasinõudmiseks peab komisjon tõendama, et abisaajale tuleneb sellest abist tagastamiskorralduse andmise kuupäeval endiselt eelis. Esimese Astme Kohtu mõttekäik, mis puudutab küsimust, kas abisaaja eelis eksisteerib veel ka sellel kuupäeval või mitte, on ilmselgelt osa analüüsist, mille eesmärk on jõuda selgusele, kas liitintressimäära kasutamist õigustab vajadus kõrvaldada eelis, millest abisaaja kasu sai.

64 Kõnealune väide on seega alusetu, sest ta põhineb vaidlustatud kohtuotsuse vääritimõistmisel. Samuti on see väide ainetu, sest Esimese Astme Kohtu tõdemus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43, mille kohaselt komisjon ei selgitanud vähimalgi määral liitintressimäära esmakordse kohaldamise põhjuseid, on iseenesest küllaldane, et toetada vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54 esitatud järeldust, et vaidlusalune otsus ei olnud piisavalt põhjendatud.

Viies väide

Poolte argumendid

65 Viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktile 51, väidab komisjon, et see otsus tugineb õigusvastaselt pigem spekulatsioonidele kui tõenditele, mis puudutab Procter & Gamble'ile müüdud tehase varade väidetavat müügihinda 1998. aastal. Meenutades nii komisjonis kui ka Esimese Astme Kohtus kohaldatavaid tõendamiskoormist reguleerivaid eeskirju, märgib komisjon, et vaidlusaluses otsuses tõdetakse, et igal juhul ei olnud asjas esitatud ühtki tõendit taolise müügihinna põhjendamiseks.

66 Loiret' departemang märgib, et see väide rõhutab liigselt üht asjaolu paljude hulgas, püüdes seada kahtluse alla Esimese Astme Kohtu poolt faktilistele asjaoludele antud hinnangu. Seetõttu on see väide vastuvõetamatu.

67 Scott väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse vaidlusaluses punktis on üksnes kirjeldatud faktilisi asjaolusid, mis puudutasid Esimese Astme Kohtu lahendada olevat vaidlust, nii et komisjoni soov selle sisu arutada ei ole vastuvõetav. Lisaks on võimalik see punkt kõrvale jätta, ilma et see annaks alust vaidlustatud kohtuotsust arvustada.

Euroopa Kohtu hinnang

68 Viies väide puudutab vaidlustatud kohtuotsuse lõiku, millega Esimese Astme Kohus soovis – selle kindlaksmääramisele suunatud analüüsi raames, kas liitintressimäära kasutamist õigustab vajadus kõrvaldada eelis, millest abisaaja kasu sai – rõhutada oma kahtlusi Scottil vaidlusaluse otsuse tegemise kuupäeval olnud eelise väärtuse osas.

69 Sarnaselt neljanda väitega on kõnealune väide seega ainetu, sest Esimese Astme Kohtu tõdemus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43, mille kohaselt komisjon ei selgitanud vähimalgi määral liitintressimäära esmakordse kohaldamise põhjuseid, on iseenesest küllaldane, et toetada vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54 esitatud järeldust, et vaidlusalune otsus ei ole piisavalt põhjendatud.

Kuues väide

Poolte argumendid

70 Viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 51 ja 52, väidab komisjon, et selles otsuses leiti ekslikult, et Procter & Gamble'ile müüdud tehase varade väidetav müügihind 1998. aastal ehk 11 aastat pärast abi andmist on asjakohane tagasinõutava abi summa väljaarvutamiseks.

71 Komisjoni hinnangul ei ole kahtlust selles, et Scott sai riigiabi arvestatavas summas ning et varade väärtuse vähenemist on võimalik selgitada mitme põhjusega. Ebaseadusliku ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi väärtus arvutatakse selle andmise kuupäeval ja eelnenud olukorra taastamise eesmärk eeldab vältimatult liitintresside kohaldamist – sõltumata sellest, mida abisaaja on abisummaga vahepeal ette võtnud.

72 Loiret' departemangu väitel on see väide vastuvõetamatu, sest sellega vaidlustatakse Esimese Astme Kohtu hinnang faktilistele asjaoludele. Arvestades, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 50 ja 51 sisaldavad täiendavat põhjendust, on ka neid punkte puudutavad väited ainetud. Scotti esitatud argumendid on samad mis viienda väite puhul.

Euroopa Kohtu hinnang

73 Sarnaselt viienda väitega puudutab ka kuues väide vaidlustatud kohtuotsuse lõiku, milles Esimese Astme Kohus soovis – selle kindlaksmääramisele suunatud analüüsi raames, kas liitintressimäära kasutamist õigustab vajadus kõrvaldada eelis, millest abisaaja kasu sai – rõhutada oma kahtlusi Scottil vaidlusaluse otsuse tegemise kuupäeval olnud eelise väärtuse osas.

74 See väide on seega samuti ainetu, sest Esimese Astme Kohtu tõdemus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43, mille kohaselt komisjon ei selgitanud vähimalgi määral liitintressimäära esmakordse kohaldamise põhjuseid, on iseenesest küllaldane, et toetada vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54 esitatud järeldust, et vaidlusalune otsus ei ole piisavalt põhjendatud.

Seitsmes väide

Poolte argumendid

75 Viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktile 53, leiab komisjon, et selles kohtuotsuses on ekslikult leitud, et sellekohase märkuse puudumisel riigiabi puudutavas lõplikus otsuses lahendatakse küsimus, kas abi tagastamisel tuleb kohaldada liht- või liitintressimäära, „siseriiklike menetluste" kohaselt.

76 Komisjoni väitel on liitintressimäära kohaldamise vajadus sarnaselt intressimäära endaga sisuline, mitte menetluslik küsimus. Tegemist on ühenduse õiguse põhimõttelise küsimusega, sest eesmärk on kõrvaldada eelis täielikult ja taastada eelnenud olukord, mis nõuab raha väärtuse korrektset hindamist ajas.

77 Kui liitintressimäära kasutamine oleks menetluslik küsimus, oleks määrus nr 794/2004 automaatselt õigusvastane, sest see puudutaks määruse nr 659/1999 artikli 14 lõike 3 alusel liikmesriikide pädevusse kuuluvaid valdkondi.

78 Loiret' departemangu hinnangul ei saa selle väitega nõustuda. Ehkki peab paika, et ebaseaduslikuks tunnistatud riigiabi diskonteerimismeetod on ühenduse õiguse kohaldamisalasse kuuluv sisuline küsimus, viidati kõnesoleval ajajärgul küsimustes, mille kohta lõplik otsus ei sätestanud midagi, siseriiklikule õigusele.

79 Scott leiab, et arvestades õiguse hetkeseisu, sellisena, nagu see ilmneb eespool viidatud kohtuotsuse Siemens punktist 88 ja praktikast kõnesoleval ajajärgul, ei saa vaidlusalust otsust mõistlikult võttes tõlgendada nii, et see andis Prantsuse ametiasutustele korralduse minna mööda siseriiklike õigusnormidega kehtestatud eeskirjadest ja kasutada liitintressi selleks, et diskonteerida selle otsuse tegemise kuupäeva ja tegeliku tagastamiskuupäeva vahelise aja kohta tagastatav summa.

Euroopa Kohtu hinnang

80 Vaidlusaluse otsuse artikli 2 lõike 2 esimene ja teine lause sätestavad:

„[Kõnesoleva abi] [t]agasinõudmine peab toimuma viivitamatult vastavalt siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab käesoleva otsuse kohest ja tõhusat täitmist. Tagasimakstavale abile lisandub intress, mida arvestatakse alates kuupäevast, mil abi anti abisaaja käsutusse, kuni selle tagastamise kuupäevani.” [mitteametlik tõlge]

81 Seda formuleeringut lugedes tuleb arvestada ühenduse õiguse hetkeseisu ja komisjoni praktikat tagastatava abisumma diskonteerimise osas sellistena, nagu need olid vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise kuupäeval.

82 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 46, ei olnud vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise ajal üheski ühenduse õigusnormis ega Euroopa Kohtu ega Esimese Astme Kohtu lahendis täpsustatud, kas intressid, mida tagastatav abisumma peab sisaldama, tuleks arvutada liht- või liitmäära alusel.

83 Ehkki on tõsi, et ebaseadusliku abi diskonteerimine kujutab endast sisulist, mitte menetluslikku küsimust, tuleb siiski tõdeda – nagu osutab õigesti ka Loireť departemang –, et komisjon märgib oma 4. märtsi 1991. aasta kirjas SG(91) D/4577 liikmesriikidele, et lõplik otsus, millega komisjon tunnistab abi ühisturuga kokkusobimatuks, „hõlmab juba ebaseaduslikult makstud abisummade tagastamist, mis toimub vastavalt siseriikliku õiguse sätetele, sh neile, mis reguleerivad riigi võlanõuete puhul kohaldatavat viivist; intressi arvestatakse reeglina alates kõne all oleva ebaseadusliku abi saamise kuupäevast."

84 See kiri sidus intresside kohaldamise küsimuse abi tagastamise üksikasjalike menetluseeskirjadega ja viitas selles osas siseriiklikule õigusele. Alles komisjoni teatisega, mis käsitleb teatavate riigiabi valdkonda reguleerivate tekstide vananemist (ELT 2004, C 115, lk 1), teavitas komisjon liikmesriike ja huvitatud kolmandaid isikuid, et ta ei kavatse enam nimetatud kirja kohaldada ning kvalifitseeris selle sarnaselt teiste samas teatises silmas peetud tekstidega kui „riigiabi valdkonna menetlusküsimusi puudutava teksti".

85 Arvestades, et vaidlusaluses otsuses ei ole sõnaselgelt öeldud, et tagastatav abi tuleb diskonteerida liitintressimäära kasutades, ning teisalt ei ole vaidlustatud, et Prantsuse õigus näeb ette lihtintressimäära kasutamise, tõlgendas Esimese Astme Kohus seega õigesti vaidlusaluse otsuse artikli 2 lõiget 2, leides, et selle sätte järgi arvutatakse vaidlusaluse otsuse kuupäevast kuni abi tagastamise kuupäevani arvestatavad intressid lihtmäära alusel, ning märkides, et sellest tulenevalt on vaidlusalune otsus ilmselgelt ebajärjepidev.

86 Seega ei saa ka seitsmenda väitega nõustuda.

Kaheksas väide

Poolte argumendid

87 Komisjon toob esile, et vaidlustatud kohtuotsus on ebaproportsionaalne osas, milles see tühistab vaidlusaluse otsuse tervikuna (maatükki ja tehast puudutavas osas) põhjenduste alusel, mis käsitlevad üksnes liitintressimäära kasutamist. Komisjoni sõnul oleks intresside küsimuse saanud ja pidanud eraldama põhisummaga seonduvast ning liitintressi puudutava küsimuse oleks saanud ja pidanud eraldama lihtintressidega seonduvast. Esialgne abisumma vaidlusaluses otsuses märgitud suuruses ja lihtintresside kasutamine ei olnud vaidlustatud kohtuotsuses vaidluse all.

88 Kaheksas väide ei muutnud vaidluse eset. Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 lõike 1 teises lauses loetletud apellatsioonkaebuse alused viitavad juba oma laadist tulenevalt küsimustele, mis võivad tekkida või mis võidakse esitada Esimese Astme Kohtu otsusega seoses. Kõnesolevas asjas rikkus vaidlustatud kohtuotsus komisjoni väitel ise ühenduse õigust.

89 On äärmiselt ebaõiglane ja vastuolus tõhusa kohtuliku kaitse nõudega, et kohtuotsus (mis on kõnesolevas asjas tehtud komisjoni kahjuks) jäetakse jõusse vaatamata seal sisalduvale õiguslikule veale, ilma igasuguse võimaluseta asja apellatsiooni korras läbi vaadata. See järeldus tugineb Euroopa Kohtu kodukorra artikli 113 lõikele 1, mis

meenutab alusnormi, mille kohaselt Esimese Astme Kohtu osalise või täieliku tühistamise taotlus kuulub oma laadist tulenevalt selliste küsimuste hulka, mille peale saab esitada apellatsioonkaebuse.

90 Lisaks ei ole kaheksas väide niivõrd seotud tühistamise aluste endiga, niisugustena nagu Esimese Astme Kohus need heaks kiitis, vaid pigem nende tagajärgedega. Komisjon ei leia, et Esimese Astme Kohtu menetluses kostjana esinenud isikul tuleks omal algatusel uurida hageja või Esimese Astme Kohtu jaoks seda, milliseid erinevaid tagajärgi võib kaasa tuua asja lahendamine vastaspoole kasuks. See kohustaks kostjat esitama täiendava argumentatsiooni, mis tugineb oletustel selle kohta, mida Esimese Astme Kohus teeb või tegemata jätab.

91 Loiret' departemang ja Scott leiavad, et see väide on vastuvõetamatu, sest see laiendab vaidluse eset ja kujutab endast uut väidet; komisjon ei ole Esimese Astme Kohtult kordagi taotlenud piirdumist osalise tühistamisega, ehkki diskonteerimismeetodit puudutav kriitika oli sõnaselgelt välja toodud.

92 Lisaks päädiks liht- ja liitintresside eraldamine, mida Euroopa Kohtul on palutud vaidlustatud kohtuotsuse ümbervaatamisel selle väite raames kaaluda, vaidlusaluse otsuse enda sisulise muutmisega, ehkki Esimese Astme Kohtul puudub riigiabi valdkonnas täielik pädevus. Intresside arvutamise tehnika on lahutamatu osa abi lõppsummani viivast arvutusest ja selle valiku põhjendamine on sama tähtis kui abi tunnistamine ebaseaduslikuks ja diskonteerimiseelse abisumma arvutamine. Võimatus neid lõplikult eraldada saab takistuseks osalisele tühistamisele.

Euroopa Kohtu hinnang

– Kaheksanda väite vastuvõetavus

93 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu alusel saab Euroopa Kohtusse edasi kaevata ainult õigusküsimustes ja apellatsioonkaebuse aluseks võib eelkõige olla ühenduse õiguse rikkumine Esimese Astme Kohtu poolt.

94 Lisaks näeb Euroopa Kohtu kodukorra artikli 113 lõige 2 ette, et apellatsioonkaebuses ei või muuta Esimese Astme Kohtu menetluses olnud hagi eset.

95 Selle kohta tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika järgi on Euroopa Kohtu pädevus apellatsioonimenetluses reeglina piiratud Esimese Astme Kohtus arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (1. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-136/92 P: komisjon *vs*. Brazzelli Lualdi jt, EKL 1994, lk I-1981, punkt 59, ja 1. veebruari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-266/05 P: Sison *vs*. nõukogu, EKL 2007, lk I-1233, punkt 95).

96 Kõnesoleva väitega ei püüa komisjon vaidlustada Esimese Astme Kohtus arutatud väitele antud õiguslikku hinnangut. Komisjon arvustab pigem tagajärgi, mille Esimese Astme Kohus omistas oma järeldusele, et tuleb nõustuda Loiret' departemangu teise väite viienda osaga, mille kohaselt komisjon ei põhjendanud piisavalt oma otsust

diskonteerida abisumma väärtus liitintresse kohaldades. Komisjoni väitel tühistas Esimese Astme Kohus üksnes sellele järeldusele tuginedes ekslikult – sest rikkus proportsionaalsuse põhimõtet – vaidlusaluse otsuse tervikuna osas, milles see puudutab kõnealuse maatüki soodushinna kujul antud abi.

97 Kuna Euroopa Kohus on pädev kontrollima Esimese Astme Kohtus arutatud väidetele antud õiguslikku hinnangut, peab tal – et mitte võtta apellatsioonimenetluselt olulist osa tema sisust – olema pädevus kontrollida ka Esimese Astme Kohtu poolt sellisele hinnangule omistatud õiguslikke tagajärgi, mille puhul on samuti tegemist õiguslikusimusega.

98 Sellega seoses tuleb lisaks märkida, et Esimese Astme Kohtu menetluse pooltel ei ole tingimata võimalik ette näha neid konkreetseid tagajärgi, mida Esimese Astme Kohus võib – kui see on asjakohane – omistada oma kohtuotsuses tehtud järeldustele, olles tunnistanud talle esitatud väite põhjendatuks.

99 Eeltoodust tuleneb, et apellatsioonkaebuses esitatud väidet, mis puudutab õiguslikku tagajärge, mille Esimese Astme Kohus on omistanud arutlusel olnud väitele antud õiguslikule hinnangule, ei saa käsitada „Esimese Astme Kohtu menetluses olnud hagi eset [muutvana]" Euroopa Kohtu kodukorra artikli 113 lõike 2 tähenduses.

100 Lisaks eelnevale ning vastupidi Loiret' departemangu ja Scotti väidetele ei ole kaheksanda väite näol tegemist uue nõudega, mis oleks sama kodukorra artikli 113 lõike 1 teise taande järgi vastuvõetamatu.

101 Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 93, tuleb tõdeda, et komisjoni poolt Esimese Astme Kohtule esitatud nõue jätta Loiret' departemangu hagi rahuldamata sisaldab ka lühemat, võimaliku osalise tühistamise nõuet.

102 Eeltoodud põhjustel ei saa nõustuda Loiret' departemangu ja Scotti väitega, et kaheksas väide on vastuvõetamatu.

– Kaheksanda väite põhjendatus

103 EÜ artikli 231 esimese lõigu ja EÜ artikli 224 kuuenda lõigu alusel tunnistab Esimese Astme Kohus asjassepuutuva õigusakti tühiseks, kui hagi on põhjendatud.

104 Selles osas tuleb ühelt poolt tõdeda, et Esimese Astme Kohus ei või üksnes sel alusel, et ta peab põhjendatuks üht hageja tühistamishagi toetuseks esitatud väidetest, automaatselt tühistada vaidlusalust akti tervikuna. Terviklik tühistamine ei ole võimalik juhul, kui on ilmselge, et kõnealune väide, mis puudutab ainult vaidlusaluse akti konkreetset osa, võib viia üksnes osalise tühistamiseni.

105 Teisalt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika järgi on ühenduse õigusakti osaline tühistamine võimalik vaid juhul, kui need osad, mille tühistamist on nõutud, on ülejäänud aktist eraldatavad (24. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-244/03: Prantsusmaa *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2005, lk I-4021, punkt 12 ja viidatud kohtupraktika).

106 See eraldatavuse nõue ei ole täidetud, kui õigusakti osalise tühistamise tagajärjel muutub akti sisu (eespool viidatud kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* parlament ja nõukogu, punkt 13).

107 Kõnesolevas asjas on siiski selge, et see, kas algset abisummat tuleb diskonteerida liht- või liitintressimäära kasutades, ei mõjuta vaidlusaluses otsuses esitatud järeldust, et abi on ühisturuga kokkusobimatu ja tuleb tagasi nõuda.

108 Selle kohta tuleb eeskätt märkida, et ka vaidlusaluse otsuse resolutiivosa teeb kõnealuse abi puhul artiklis 1 vahet esialgsel ja diskonteeritud abisummal. Vaidlusaluses otsuses

ega vaidlustatud kohtuotsuses ei sisaldu ühtki argumenti, mis takistaks käsitleda intresside küsimust esialgsest abisummast eraldiseisvana.

109 Vastupidi komisjoni väidetele ei saa aga Esimese Astme Kohtule ette heita, et ta ei eraldanud liitintresside ja lihtintresside kasutamise küsimust. Esiteks ei oleks Esimese Astme Kohus saanud asendada liitintresside kasutamist esialgse abisumma diskonteerimisel lihtintresside kasutamisega ilma vaidlusaluse otsuse sisu muutmata. Teisalt tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 45–47 tõdes Esimese Astme Kohus, et vaidlusaluse otsuse põhjendus on puudulik ka osas, mis puudutab 5,7% intressimäära kasutamist 13-aastasel ajavahemikul.

110 Eeltoodust tuleneb, et kaheksanda väitega tuleb nõustuda osas, milles sellega heidetakse Esimese Astme Kohtule ette, et viimane jättis intresside küsimuse põhisummast eraldamata ning tühistas vaidlusaluse otsuse maatükki ja tehast käsitlevas osas tervikuna selliste nõuete alusel, mis puudutasid üksnes esialgse abisuumma diskonteerimise põhjendamist.

Kohtuasja suunamine tagasi Esimese Astme Kohtusse

111 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimene lõik näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Esimese Astme Kohtu otsuse. Ta võib ise teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või suunata asja tagasi Esimese Astme Kohtusse otsustamiseks.

112 Arvestades seda, et Esimese Astme Kohus vaatas läbi ainult Loiret' departemangu hagi põhjenduseks esitatud teise väite viienda osa, leiab Euroopa Kohus, et asja menetlusstaadium ei luba otsust langetada ja see tuleb suunata tagasi Esimese Astme Kohtusse.

113 Kuna asi tuleb suunata tagasi Esimese Astme Kohtusse, otsustatakse käesoleva apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude kandmine edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 29. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas T-369/00: Département du Loiret *vs.* komisjon.

2. Suunata kohtuasi tagasi Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtusse.

3. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.

Allkirjad